

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

Do użytku służbowego

Egz. nr ... 2

ppłk dr inż. Stanisław KULCZYŃSKI

Metodyka opracowania prac dyplomowych
w roku akademickim 1991/92

Sprawozdanie z badań

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

S/1710

05-001710-002-0

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej

12830

09-012830-001-0

12830

WARSZAWA

1992

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

Do użytku służbowego

Figz nr... 2

ppłk dr inż. Stanisław KULCZYŃSKI

Metodyka opracowywania prac dyplomowych
w roku akademickim 1991/92

Sprawozdanie z badań

S/1710

TEMAT BADAŃ: Metodyka opracowywania prac dyplomowych w roku akademickim 1991/92.

CELE BADAŃ: 1. Poznanie poglądów pracowników dydaktycznych uczelni na metodykę opracowywania prac dyplomowych.

2. Uzyskanie wniosków pozwalających poprawić efektywność opracowywania prac dyplomowych.

TEREN BADAŃ: Katedra Dowodzenia AON.

CZAS PROWADZENIA BADAŃ: styczeń 1992 r.

UCZESTNICZY BADAŃ: Personel dydaktyczno naukowy katedry
/7 oficerów/.

PROWADZĄCY BADANIA: adiunkt Zakładu Metodyki Szkolenia IDW
ppłk dr inż. Stanisław Kulczyński.

BADANE ZAGADNIENIA:

1. Sposób przydzielania tematu pracy dyplomowej
2. Dobór treści tematów prac dyplomowych
3. Samodzielne opracowanie prac przez słuchaczy
4. Tok opracowywania prac dyplomowych

WARUNKI PRZEPROWADZENIA BADAŃ:

Badania zostały przeprowadzone metodą ankietowania. Ankieta zawierała 5 pytań z tego trzy skategoryzowane i dwa typu otwartego. Ankieta została przeprowadzona w sposób anonimowy. Termin przeprowadzenia dobrany został w zasadzie po zakończeniu opracowywania prac dyplomowych przez słuchaczy. Wzór arkusza ankiety zawiera załącznik nr 1.

WYNIKI BADAŃ:

1. Pytanie nr 1 brzmiało: "Czy przyjęty w AON sposób otrzymania tematu pracy dyplomowej jest odpowiedni?"

Do wyboru ankietowani mieli trzy warianty odpowiedzi:

- a/ tak -
- b/ nie /dlaczego?/ -
- c/ nie wiem -

100% ankietowanych wybrało odpowiedź a. 14% dokonało zastrzeżenia, że tak, ale jedynie w przypadku, gdy student wybiera sobie temat pracy dyplomowej.

2. Pytanie nr 2 brzmiało: "Tematy prac dyplomowych są obecnie:

a/ komunikatywne -

b/ niezbyt jasne -

c/ trudno zgadnąć o co chodzi -

71% ankietowanych wybrało odpowiedź "a", a 29% odpowiedź "b".

W uwagach dodatkowych około 15% respondentów wyraziło pogląd, że autor tematu powinien w miarę możliwości uściślić jego treść, celem jednoznacznego zrozumienia celu oraz zakresu pisanej pracy.

3. Pytanie nr 3a brzmiało: "Czy aktualny system kształcenia studentów AON umożliwia w pracy dyplomowej samodzielną pracę nad rozwiązywaniem problemów taktyczno-operacyjnych?"

71% ankietowanych udzieliło odpowiedzi "tak", a 29% odpowiedzi "nie"

W uwagach dodatkowych respondenci zwracali uwagę, że:

"W zbyt małym stopniu uczy się słuchaczy metodologii rozwiązywania problemów taktyczno-operacyjnych. Np. występują trudności z oceną oraz formułowaniem wniosków wynikających z określonych działań bojowych /w ćwiczeniach i w rzeczywistości/".

"Brak ujednoczenia aktualnie obowiązujących poglądów w zakresie planowania, organizowania i prowadzenia walki oraz sposobów jej zabezpieczenia".

4. Pytanie nr 3b brzmiało: "Czy aktualny system kształcenia studentów w AON umożliwia w pracy dyplomowej korzystanie z materiałów źródłowych i literatury fachowej, jej oceny i zastosowania przy rozwiązywaniu problemów będących przedmiotem pracy dyplomowej?"

71% ankietowanych udzieliło odpowiedzi "tak", 29% "nie".

W uwagach dodatkowych respondenci podkreślali, że brak jest

ujednoczenia aktualnie obowiązujących poglądów w zakresie planowania, organizowania i prowadzenia walki oraz sposobów jej zabezpieczenia.

Inne wypowiedzi stwierdzają, że "Jeśli nie posiada się umiejętności /znajomości metodologii/ rozwiązywania problemów badawczych to trudno korzystać z literatury. Korzystanie z literatury prowadzi do poszukiwania zbieżnych tematycznie opracowań, które następnie poprzez transformację /niekiedy plagiat/ wykorzystuje w swoich pracach".

5. Pytanie 3c brzmiało: "Czy aktualny system kształcenia studentów w AON umożliwia w pracy dyplomowej zwięzłe i syntetyczne ujęcie rozwiązywanych problemów, wynikających z tematu pracy?". Rozkład odpowiedzi był następujący 57% tak, 29% nie, 14% brak odpowiedzi.

Uwagi dodatkowe respondentów:

"Generalnie występują określone braki w zakresie umiejętności zwięzłego i logicznie uzasadnionego formułowania myśli na piśmie".

6. Pytanie 4a brzmiało: "Jakie trudności wystąpiły podczas analizy tematu pracy dyplomowej /rodzaj ćwiczenia/.

72% respondentów stwierdziło, że nie wystąpiły żadne trudności;

14% jako trudności uważa brak aktualnej literatury fachowej.

14% uważa, że przyczyną trudności były zbyt szerokie tematy prac szczególnie w odniesieniu do zakresu treści im przynależnej.

7. Pytanie 4b brzmiało: "Jakie trudności wystąpiły podczas konstrukcji referatu /sformułowania koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia/?"

57% respondentów stwierdziło, że nie występują żadne trudności, część z nich podkreślała pomocną rolę poradnika "Metodyka pisanja prac ..." /29%/ i właściwie opracowanych wytycznych /14%/.

29% jako trudność wymieniło układ referatu i ułożenie ważności poszczególnych zagadnień, 14% natomiast dobór treści do propono-

wanych zagadnień. 14% respondentów zaobserwowało trudności w praktycznym wykonywaniu czynności składających się na konstruowanie referatu lub formułowanie koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia.

8. Pytanie 4c brzmiało: "Jakie trudności wystąpiły podczas ustalenia harmonogramu opracowania pracy dyplomowej?"

100% respondentów stwierdziło, że nie wystąpiły w tym zakresie żadne problemy.

9. Pytanie 4d brzmiało: "Jakie trudności wystąpiły podczas współpracy z kierownikiem pracy?"

72% respondentów stwierdziło, że nie wystąpiły żadne trudności, 14% uważało, że należało: "samemu określać seminaRIA dyplomowe", 14% uważa, że jedyne trudności we współpracy kierownik pracy - dyplomant to ingerencja kierownika podczas opracowywania i uzasadniania przyjętych przez dyplomanta rozwiązań. Kierownik pracy narzuca studentowi swoją koncepcję i niejako "zmusza" /z racji pełnionej funkcji/ do przyjęcia swojego rozwiązania.

10. Pytanie 4e brzmiało: "Jakie trudności wystąpiły podczas opracowania poszczególnych rozdziałów /uzasadnienia przyjętych rozwiązań w treści dokumentów ćwiczenia/?"

43% respondentów nie zaobserwowało żadnych trudności. Jako główne trudności pozostali respondenci wymieniali:

- trudności w korzystaniu z mikrokomputerów w procesie opracowania pracy 14%;
- brak aktualnej literatury 14%;
- brak umiejętności pisarskich - słaba znajomość języka polskiego 14%;
- brak umiejętności uzasadniania przyjętych rozwiązań - 14%.

11. Pytanie 4f dotyczyło innych trudności, które respondenci zaobserwowali podczas opracowywania prac dyplomowych przez słuchaczy.

72 % respondentów nie wyraziło tu żadnego poglądu.

14% respondentów uważa, że jest niewłaściwa proporcja ćwiczeń i referatów jako prac dyplomowych.

"Student powinien umieć po zakończeniu AON opracować ćwiczenie, a nie pisać referaty! Przy takim założeniu ilość ćwiczeń powinna być 2/3 a referatów 1/3".

14% respondentów uważa, że czas przeznaczony na pisanie prac jest zbyt krótki. Temat pracy powinien być wydany słuchaczowi po pierwszym roku studiów.

12. Pytanie 5 brzmiało: "W jaki sposób podnieść jakość prac dyplomowych w AON?"

14% respondentów stwierdziło, że poziom prac jest zróżnicowany, a założenie, że jest niski i należy go doskonalić, można przyjąć w celu uzasadnienia potrzeby doskonalenia metodyki opracowywania prac dyplomowych.

28% respondentów uważa, że należy zwiększyć ilość czasu na opracowanie prac dyplomowych. /Nawet do 1,5 roku/.

14% uważa, że należy dążyć do jak najszybszego uaktualnienia literatury problematyki występującej w pracach dyplomowych.

28% sugeruje pozostawienie większej swobody dyplomantów w rozwiązywaniu problemów składających się na treść pracy.

14% uważa, że należałoby zwiększyć wymagalność w ocenie prac.

14% uważa, że w większym stopniu należy zwracać uwagę na naukę metodologii rozwiązywania problemów taktyczno-operacyjnych i w toku studiów wprowadzać opracowanie wybranych tematów lub zagadnień - jako sposobu doskonalenia warsztatu pisarskiego i metodologii rozwiązywania problemów.

Podsumowując uzyskane wyniki badań należy stwierdzić, że ze względu na niewielką liczebność badanej populacji można je traktować jedynie jako badania sondażowe.

Ogólnie można stwierdzić, że sposób otrzymania tematu pracy dyplomowej przez słuchaczy, komunikatywność tematów nie budzi zastrzeżeń. Aktualny system kształcenia studentów w AON umożliwia studentom samodzielną pracę oraz korzystanie z materiałów źródłowych i literatury fachowej podczas opracowywania.

Taki pogląd reprezentuje zdecydowana większość badanych /powyżej 70%/. Duża część badanych /43%/ ma wątpliwości co do możliwości syntetycznego ujęcia problemów pracy oraz związłego ich przedstawienia.

Największe trudności zdaniem badanych występują podczas opracowywania rozdziałów merytorycznych referatów lub podczas uzasadniania przyjętych rozwiązań w treści dokumentów ćwiczenia.

Do głównych kierunków doskonalenia jakości opracowywanych w AON prac dyplomowych należy zaliczyć:

- zwiększenie ilości czasu przeznaczonego na opracowanie pracy dyplomowej;
- pozostawienie większej swobody dyplomantowi podczas opracowywania pracy;
- zwrócenie większej uwagi na naukę metodologii rozwiązywania problemów operacyjno-taktycznych w toku studiów;
- zwiększenie wymagalności w ocenie prac;
- uaktualnienie literatury będącej bazą do opracowywania prac.

ANKIETA

Instytut Dydaktyki Wojskowej prowadzi badania efektywności kształcenia studentów w zakresie samodzielnego rozwiązywania problemów taktyczno-operacyjnych w pracach dyplomowych. Prosimy więc o szczerą i w miarę wyczerpującą odpowiedź na pytania zawarte w ankiecie. Szczególnie interesują nas przyczyny trudności studentów z konstruowaniem układu referatów oraz z formułowaniem koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczeń.

Badania są anonimowe, a ich wyniki zostaną wykorzystane wyłącznie w celach naukowych.

Ankieta należy wypełnić poprzez wstawienie znaku "x" w odpowiedniej rubryce /podkreślenie wybranej odpowiedzi/ oraz wyjaśnienie tekstowe.

1. Czy przyjęty w AON sposób otrzymania tematu pracy dyplomowej jest odpowiedni?
- a/ tak -
 - b/ nie /dlaczego?/ -
 - c/ nie wiem -

2. Tematy prac dyplomowych są obecnie
- a/ komunikatywne -
 - b/ niezbyt jasne -
 - c/ trudno zgadnąć o co chodzi -

Uwagi dodatkowe:

3. Czy aktualny system kształcenia studentów w AON umożliwia w pracy dyplomowej:
- a/ samodzielną pracę nad rozwiązywaniem problemów taktyczno-operacyjnych
 - tak
 - nie /dlaczego?/ -

- b/ korzystanie z materiałów źródłowych i literatury fachowej, jej oceny i zastosowania przy rozwiązywaniu problemów będących przedmiotem pracy dyplomowej
 - tak -
 - nie /dlaczego?/ -

c/ zwięzłe i syntetyczne ujęcie rozwiązywanych problemów, wynikających z tematu pracy:

- tak
- nie /dlaczego?/-

Uwagi dodatkowe:

4. Jakie trudności wystąpiły podczas:

a/ analizy tematu pracy dyplomowej /rodzaju ćwiczenia/

b/ konstrukcji referatu /sformułowania koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia/

c/ ustalenia harmonogramu opracowania pracy dyplomowej

d/ współpracy z kierownikiem pracy

e/ opracowania poszczególnych rozdziałów
/uzasadnienia przyjętych rozwiązań w treści dokumentów
ćwiczenia/

f/ inne /jakie?/

5. W jaki sposób podnieść jakość prac dyplomowych w AON?

Dziękujemy

